

ЦД
0047

ПОЛОЖЕННЯ
про технічне навчання працівників
господарства перевезень

Київ
Транспорт України
2003

Розроблено:	Головним управлінням перевезень Укрзалізниці
Затверджено та введено в дію:	наказом Укрзалізниці від 23 грудня 2002 р. № 650-Ц
Розробники:	М.Й.Семенюк — головний інженер Головного управління перевезень; Н.В.Липовець — начальник технічного управління Головного управління перевезень; В.М.Боголій — головний спеціаліст з розробки нормативної документації Головного управління перевезень

Положення про технічне навчання працівників
П-52 господарства перевезень/Розробники: М.И.Семенюк та ін. —
К.: Транспорт України, 2003. — 24 с.

Положення встановлює порядок проведення технічного навчання у господарстві перевезень залізниць України, організацію і зміст технічного навчання, відповідальність і контроль за його проведенням, а також визначає навчально-виробничу базу та фінансування технічного навчання і порядок надання звітності про його проведення.

ББК 39.28

23 грудня 2002 р.

№ 650-Ц

Н А К А З

Про затвердження та введення в дію Положення про технічне навчання працівників господарства перевезень

З метою покращення стану організації технічного навчання, підвищення професійної кваліфікації працівників господарства перевезень, формування у них вміння працювати в нових економічних умовах та забезпечення на цій основі безпеки руху й охорони праці

Н А К А З У Ю :

1. Затвердити та увести в дію з 1 січня 2003 року Положення про технічне навчання працівників господарства перевезень (далі Положення), (додається).

2. Головному управлінню перевезень (Ш.Д.Рустамов) визначити загальну кількість примірників Положення для розмноження.

3. Управлінню справами (І.М.Грущак) забезпечити розмноження необхідної кількості примірників Положення.

4. Начальникам залізниць до 1 січня 2003 року організувати вивчення Положення з причетними працівниками та забезпечити безумовне виконання його вимог.

5. З введенням у дію Положення про технічне навчання працівників господарства перевезень вважати таким, що втратило чинність, Положення про технічне навчання працівників господарства перевезень, затверджене наказом Укрзалізниці від 06.04.99 р. № 10/ЦЗ.

6. Контроль за виконанням наказу покласти на заступника Генерального директора Укрзалізниці М.В.Мостового.

Міністр транспорту України—
Генеральний директор Укрзалізниці

Г.М.КІРПА

1. Загальні положення

1.1. Технічне навчання — одна з форм підвищення професійного рівня працівників, поглиблення професійних знань і навичок, освоєння безпосередньо в умовах виробництва нових технологій і спрямоване на підвищення ефективності та якості роботи, забезпечення безпеки руху поїздів і охорони праці, раціональне використання енергетичних та матеріальних ресурсів, вивчення питань правової та фінансової діяльності структурних підрозділів господарства перевезень.

1.2. Положення про технічне навчання працівників господарства перевезень розроблено відповідно до Положення про технічне навчання працівників залізничного транспорту, затвердженого наказом Укрзалізниці від 10 вересня 2002 р. № 454-Ц.

1.3. Положення про технічне навчання працівників господарства перевезень поширюється на Головне управління перевезень, служби перевезень, відділи перевезень дирекцій залізничних перевезень (далі ДН), залізничні станції і визначає порядок проведення технічного навчання працівників господарства перевезень.

1.4. Технічне навчання працівників господарства перевезень здійснюється на підставі Положення про технічне навчання працівників залізничного транспорту, затвердженого наказом Укрзалізниці від 10.09.02 р. № 454-Ц, та цього Положення.

2. Організація технічного навчання

2.1. Технічне навчання працівників господарства перевезень, пов'язаних із забезпеченням безпеки руху і охорони праці, проводиться безперервно протягом календарного року, починаючи з січня на основі щорічних наказів відповідно начальника Головного управління перевезень, служби перевезень, дирекції залізничних перевезень (ДН), станції.

2.2. У наказі визначаються відповідальні за організацію та проведення технічного навчання, керівники навчальних груп, затверджуються навчальні плани на навчальний рік, періодичність проведення навчання та здійснення контролю.

2.3. Склад навчальних груп для проведення технічного навчання у Головному управлінні перевезень, службах перевезень, відділах перевезень дирекцій залізничних перевезень, станціях встановлюється відповідно начальником Головного управління перевезень, служби перевезень, відділу перевезень, станції з урахуванням того, що загальна кількість осіб у групі не повинна перевищувати 30 чол.

2.4. За рішенням керівників структурних підрозділів господарства перевезень можуть створюватись окремі навчальні групи для їх керівників.

2.5. У Головному управлінні перевезень, службах перевезень навчання здійснюється у межах їх основних структурних підрозділів, як в загальних навчальних групах, так і в окремих групах по секторах, відділах.

2.6. Перелік і склад навчальних груп та їх керівників, тематичні річні навчальні плани, графіки та місце проведення занять (із зазначенням дати, часу початку занять і тривалості їх проведення, осіб, які проводитимуть конкретні заняття, порядок відвідування занять посадовими особами з метою контролю їх якості), затверджуються відповідно начальником Головного управління перевезень, служби перевезень, відділу перевезень ДН, станції і не пізніше 15 грудня доводяться до відома працівників.

2.7. Під час складання тематичних навчальних планів необхідно враховувати вказівки та рекомендації вищестоящих керівних органів — Укрзалізниці, залізниць, дирекцій залізничних перевезень.

2.8. Головне управління перевезень здійснює:

2.8.1. Вивчення нагальних питань з покращання функціонування та удосконалення діяльності структурних підрозділів господарства перевезень і направлення до 25 жовтня до служб перевезень попередньо узгодженої з Головним управлінням безпеки руху поїздів та екології, охорони і організації праці та Управлінням воєнізованої охорони тематики з вивчення конкретних питань забезпечення

безпеки руху поїздів і автотранспорту, охорони праці, пожежної безпеки, надійної роботи машин, механізмів, пристроїв і обладнання.

Основні питання навчальної програми наведені у додатку 1.

2.8.2. Направлення до служб перевезень інформації про річні підсумки роботи господарства перевезень, у тому числі узагальнені матеріали з аналізу стану безпеки руху та охорони праці.

2.8.3. Контроль впровадження у структурних підрозділах господарства перевезень сучасних форм і засобів технічного навчання, зокрема використання аудіо- і відеотехніки, кінофільмів, тренажерів, електронних екзаменаторів, розробки та виготовлення діючих схем, макетів, плакатів та інших елементів навчально-матеріальної бази кабінетів технічного навчання та кімнат інструктажів.

2.8.4. Організацію вивчення і поширення передового досвіду роботи через проведення семінарів, конференцій, семінарів-нарад, шкіл передового досвіду, видання інформаційних листків з організації проведення технічного навчання кадрів на виробництві та забезпечення його ефективності.

2.8.5. Організацію технічного навчання в апараті Головного управління перевезень згідно з розробленими та затвердженими планами.

2.9. Служби перевезень здійснюють:

2.9.1. Організацію технічного навчання в апараті служби перевезень, а також організаційне забезпечення проведення технічного навчання в структурних підрозділах господарства перевезень.

2.9.2. З урахуванням вимог завдань, що надійшли від Головного управління перевезень та основної тематики, наведеної у додатку 1, щорічно до 15 листопада розробку і направлення до відділів перевезень дирекцій залізничних перевезень та станцій типових тематичних планів і програм, рекомендацій з питань планування та проведення навчання, підбір і визначення відповідальних за організацію навчання, застосування технічних та наочних засобів навчання, а також розробку робочих навчально-тематичних планів і програм з урахуванням діючих та нововведених нормативних і розпорядчих документів Укрзалізниці.

2.9.3. Створення умов щодо централізованого виготовлення і постачання навчального обладнання, тренажерів, макетів, наочного

приладдя, журналів обліку технічного навчання, надання рекомендацій з їх впровадження. У разі необхідності організовують централізоване виготовлення та постачання зазначеного обладнання та матеріалів.

2.10. Відділи перевезень дирекцій залізничних перевезень, станції здійснюють:

2.10.1. Розробку річних планів технічного навчання і організацію їх виконання згідно з відповідними вказівками, рекомендаціями служб перевезень, на основі аналізу стану безпеки руху, охорони праці, пожежної безпеки, впровадження нових, модернізації діючих технологій, технічних засобів, фактичного рівня професійних знань працівників, які складаються та затверджуються:

- для відділів перевезень дирекцій залізничних перевезень — керівниками навчальних груп, погоджуються з головним інженером дирекції залізничних перевезень та затверджуються начальником дирекції залізничних перевезень;

- для станцій позакласних та першого класу — керівниками навчальних груп, погоджуються з головним інженером (інженером по технічному навчанню) станції та затверджуються начальником станції.

Розробка річних навчальних планів технічного навчання для станцій II, III, IV, V класів та організація їх виконання проводиться відділами перевезень дирекцій залізничних перевезень. Річні плани технічного навчання узгоджуються з головним інженером дирекції залізничних перевезень і затверджуються начальником відділу перевезень дирекції залізничних перевезень.

Залежно від місцевих умов, засобів пересування від місця проведення навчання, змісту занять, які проводяться, під час складання планів технічного навчання, можна передбачати:

- проведення спільних занять з працівниками різних професій;
- організацію технічного навчання для працівників кількох станцій;
- проведення навчання в найбільш зручний для працівників час.

У разі виробничої потреби протягом року річні плани технічного навчання можуть корегуватися за погодженням з керівником.

2.10.2. Організацію заходів щодо укомплектування навчальним обладнанням, технічними засобами навчання, літературою, плакатами тощо технічних кабінетів, кімнат інструктажів.

2.10.3. Розробку і виготовлення специфічного навчального обладнання і плакатів для кожної станції, відділу перевезень.

2.10.4. Залучення до проведення теоретичних і практичних занять найбільш кваліфікованих працівників. У разі необхідності до читання лекцій і проведення інших форм навчання запрошують компетентних спеціалістів і керівників причетних служб (П, Т, Ш, М, Л, В, Е) та інших організацій і установ, яким оплата виконаних навчальних годин здійснюється відповідно до чинних нормативних документів.

2.10.5. Начальники служб перевезень та їхні заступники, начальники відділу перевезень ДН і його заступники, начальник станції та його заступники, головний інженер станції приймають участь у проведенні технічного навчання з урахуванням вимог основних нормативів особистої участі керівників господарства перевезень у проведенні мінімуму заходів щодо зміцнення дисципліни і забезпечення безпеки руху.

3. Порядок проведення технічного навчання

3.1. Технічне навчання працівників господарства перевезень здійснюється протягом навчального року з періодичністю для працівників, пов'язаних із забезпеченням безпеки руху та охорони праці, не рідше одного разу на місяць, для інших працівників — один раз на два місяці.

На станціях II, III, IV, V класів технічне навчання з працівниками станції проводить начальник станції один раз на місяць в одній групі одночасно з усіма працівниками. До проведення навчання залучаються заступники начальника відділу перевезень, ревізори з руху та спеціалісти відділу перевезень дирекцій залізничних перевезень.

3.2. Тривалість одного заняття визначається обсягом запланованого на вивчення матеріалу, але не повинна бути меншою однієї академічної години. Час проведення технічного навчання визначається керівником з урахуванням виробничих умов.

3.3. При змінному характері роботи, з метою охоплення максимальної кількості працівників, заняття дублюються.

3.4. Контроль знань з кожної теми здійснюється за заліковою системою. Заліки можуть проводитися у формі усного опитування кожного працівника з вивченої теми, тестових завдань тощо, у тому

числі з використанням комп'ютерної техніки. Працівник, який на технічних заняттях засвоїв вивчену тему, отримує залік з наступним особистим підписом у відповідній графі у спеціальному журналі (додаток 2).

Якщо працівник без поважних причин не відвідує заняття або не здав залік з тем, які вивчались, то для нього в тижневий термін призначається повторний прийом заліку.

У разі відсутності працівника на технічних заняттях з поважної причини (відпустка, хвороба тощо) вивчення пропущених тем працівником та облік відвідувань занять проводиться з відміткою дати проведеного дублюючого заняття у спеціальному Журналі (додаток 2) не пізніше, ніж через тиждень після виходу працівника на роботу порядком, встановленим керівником.

3.5. Облік проведення, відвідування занять та успішності здійснюється в спеціальних журналах (додаток 2), які знаходяться у керівників навчальних груп.

4. Зміст технічного навчання

4.1. Технічне навчання проводиться за навчальним планом, який є основним робочим документом та визначає зміст, порядок вивчення конкретних розділів технічного навчання, види навчальних занять (лекція, практичне заняття, консультація). Навчальний план містить:

- розподіл навчального часу за видами занять;
- найменування розділів та перелік навчальних питань за темами;
- перелік навчальних, тренувальних, практичних та інших видів занять;
- організаційно-методичні рекомендації для проведення занять та вказівки щодо їх матеріального забезпечення;
- перелік навчально-технічної літератури.

4.2. Тематика основних питань навчальної програми для працівників господарства перевезень наведена у додатку 1.

4.3. До планів технічного навчання включається вивчення:

- питань економіки, права, управління, наказів, вказівок, інструкцій, заходів, рекомендацій, аналізів стану безпеки руху, інших нормативних документів Укрзалізниці, залізниць з питань безпеки руху, протипожежної безпеки, охорони праці, безпеки перевезень небезпечних вантажів з використанням нових розробок, впровадження новітніх технологій тощо;

— випадків та наслідків порушень працівниками посадових інструкцій, правил охорони праці, виявлених під час проведення планових та раптових перевірок;

— особливостей конструкцій, технології утримання, обслуговування та ремонту пристроїв, машин, механізмів, а також технології перевізного процесу в конкретних умовах даного структурного підрозділу, технічно-розпорядчих актів і технологічних процесів роботи станцій.

4.4. У планах технічного навчання має бути передбачено:

— розбір причин та відпрацювання навичок з попередження надзвичайних і аварійних ситуацій, відмови технічних засобів, своєчасного виявлення і усунення несправностей з проведенням практичних занять, дій у нестандартних ситуаціях;

— відпрацювання дій працівників з локалізації і ліквідації наслідків можливих надзвичайних і аварійних ситуацій;

— вивчення і освоєння безпечних методів праці, організації перевезень небезпечних вантажів, охорони навколишнього середовища;

— консультації для працівників, які вперше приступають до роботи в зимових умовах.

4.5. Крім зазначених питань до навчальних програм можуть включатися вибіркові теми для поглиблення професійних знань і навичок, ефективного використання можливостей конкретного структурного підрозділу господарства перевезень та умов виробництва.

5. Навчально-виробнича база та фінансування технічного навчання

5.1. Для організації і проведення технічного навчання в підрозділах господарства перевезень використовуються навчальні полігони, технічні кабінети, кабінети охорони праці, кімнати інструктажів, обладнані діючими пристроями, схемами, тренажерами, наочним приладдям, технічними засобами навчання (у тому числі комп'ютерною технікою), а також укомплектовані навчально-методичною і технічною документацією, яка стосується діяльності господарства перевезень. Керівники груп під час проведення технічних навчань можуть використовувати конспект (тези) за темами для їх вивчення.

Крім того, для проведення занять з технічного навчання використовуються вагони технічної пропаганди і охорони праці, оснащені технічними і науково-популярними фільмами тощо.

Перелік обладнання технічних кабінетів для проведення технічного навчання та інструктажів працівників господарства перевезень наведений у додатку 3.

5.2. Госпрозрахункові служби та станції визначають обсяги та джерела фінансування витрат на методичне та матеріально-технічне забезпечення технічного навчання на рік, передбачають в планах фінансування на централізоване виготовлення навчального обладнання й таке інше.

6. Відповідальність і контроль за організацією технічного навчання

6.1. Керування технічним навчанням та забезпечення його ефективності здійснюють:

- у Головному управлінні перевезень, службах перевезень — головні інженери;
- у відділах перевезень дирекцій залізничних перевезень — заступник начальника відділу перевезень з технічних питань;
- на станціях — головні інженери, а за їх відсутності — заступник начальника станції або особисто начальник станції.

6.2. Загальний контроль за організацією технічного навчання у господарстві перевезень залізниць України здійснює заступник Генерального директора Укрзалізниці, якому безпосередньо підпорядковане господарство перевезень.

6.3. Контроль за організацією і проведенням технічного навчання у Головному управлінні перевезень, службах перевезень, відділах перевезень, станціях здійснюють їх перші керівники.

Ревізори руху здійснюють контроль за організацією і проведенням технічного навчання у відділах перевезень, на станціях відповідно до встановлених нормативів.

6.4. Контроль за змістом і якістю навчання працівників з питань безпеки руху, охорони праці, протипожежної безпеки покладається також на відповідні підрозділи безпеки руху, воєнізованої охорони та охорони праці.

6.5. Контроль за організацією і якістю технічного навчання

здійснюється всіма органами адміністративного управління в процесі цільових та комплексних перевірок. Результати контролю технічного навчання заносяться до Журналу обліку проведення занять.

6.6. Головне управління перевезень, служби перевезень здійснюють загальне організаційно-методичне керівництво та несуть відповідальність за ефективність технічного навчання у своїх апаратах, відділах перевезень, станціях.

6.7. Відповідальність за організацію і якість навчання у навчальних групах несуть керівники навчальних груп.

7. Звітність

7.1. Звіти про підсумки технічного навчання за минулий рік до 10 січня наступного року направляються відділами перевезень та станціями до служби перевезень.

7.2. Служби перевезень до 15 січня направляють узагальнені звіти до технічної служби залізниці, яка разом з кадровим підрозділом залізниці аналізує, узагальнює та видає відповідні рекомендації з урахуванням придбаного свого та інших залізниць досвіду.

У ці ж терміни служби перевезень також направляють звіти до Головного управління перевезень для аналізу стану технічного навчання у господарстві перевезень залізниць України та надання відповідних рекомендацій.

Форма звіту про результати технічного навчання наведена у додатку 4.

Тематика основних питань навчальної програми для працівників господарства перевезень

Тема 1. Приймання та відправлення поїздів.

Ознайомлення зі змінами, що вносяться в технічно-розпорядчий акт станції, його зміст.

Планування операцій приймання, відправлення поїздів, враховуючи перевірку вільності колії, готовність маршрутів, інформація сусідніх станцій і поїзного диспетчера.

Регламент взаємодії і переговорів чергових по станції, операторів постів централізації, сигналістів, чергових стрілочних постів та інших працівників станції під час виконання операцій з приймання і відправлення поїздів.

Користування пристроями СЦБ в умовах нормальної роботи. Видача попереджень на поїзди. Порядок ведення поїзної документації під час приймання, відправлення і пропуску поїздів.

Аналіз випадків приймання поїзда на зайняту колію, приймання та відправлення поїздів по неготовому маршруту з вказівкою порушень вимог ПТЕ та Інструкцій.

Тема 2. Обмеження руху поїздів під час порушень нормальної роботи станційних пристроїв СЦБ.

Порядок виявлення і реєстрації порушень, нормальної роботи пристроїв СЦБ на станціях. Основні види порушень.

Допоміжні засоби управління в пристроях СЦБ. Переведення централізованих стрілок курбельними рукоятками. Приймання та відправлення поїздів при заборонному показанні світлофорів. Порядок дії в умовах виключення пристроїв СЦБ на станціях. Правила оформлення запису в Журналі огляду ф. ДУ-46, наказів і письмових дозволів про приймання і відправлення поїздів при заборонному показанні світлофорів.

Регламент взаємодії із сусідніми станціями, поїзними диспетчерами і машиністами поїзних локомотивів.

Аналіз причин випадків транспортних подій, викликаних порушеннями вимог ПТЕ та Інструкцій в умовах відмови станційних пристроїв СЦБ.

Тема 3. Організація руху поїздів в умовах порушення нормальної роботи засобів сигналізації та зв'язку на перегоні.

Основні види і причини порушень.

Порядок руху поїздів по телефонних засобах зв'язку, особливі умови відправлення поїздів у цих випадках. Роль поїзного диспетчера і чергового по станції.

Відправлення поїзда по неправильній колії. Організація руху поїздів (дрезин) під час виконання робіт на перегоні, а також відбудовних, пожежних поїздів, допоміжних локомотивів.

Вивчення тимчасових інструкцій, змін до ТРА станції з організації руху на період виконання робіт.

Порядок користування допоміжними кнопками.

Порядок руху поїздів у разі перерви дії усіх засобів сигналізації та зв'язку.

Ведення документації.

Регламент взаємодії і переговорів поїзних диспетчерів, чергових по станції і машиністів поїзних локомотивів.

Аналіз причин випадків відправлення поїздів на зайнятий перегін і допущені у цих випадках порушення вимог ПТЕ та Інструкцій.

Тема 4. Попередження самовільного виходу рухомого складу.

Основні вимоги ПТЕ, ІРП щодо закріплення рухомого складу на коліях станції.

Правила і норми закріплення вагонів залежно від ухилу, кількості вісей, навантаження на вісь тощо.

Порядок укладання гальмових башмаків під колеса вагонів.

Закріплення рухомого складу, залишеного на коліях без локомотиву. Використання ручних гальм рухомого складу для закріплення вагонів.

Перевірка правильності та надійності закріплення вагонів на станції, які залишені для тривалої стоянки.

Запобігання самовільного виходу вагонів від поштовху під час маневрів та під час руху маневрових составів вагонами вперед.

Заходи щодо запобігання виходів вагонів під час виконання маневрової роботи на коліях з несприятливим профілем.

Розгляд причин випадків самовільного виходу вагонів з колії станції.

Тема 5. Заходи щодо запобігання переведення централізованих стрілок під рухомим складом.

Вимоги ПТЕ до електроцентралізованих стрілок.

Значення допоміжних кнопок у системі ЕЦ стрілок.

Випадки, коли для переведу централізованих стрілок користуються допоміжними кнопками.

Перевірка вільності колій.

Обмеження швидкості руху поїздів при заборонних показаннях вхідних, вихідних світлофорів під час приймання і відправлення.

Переконання у тому, що централізовані стрілки вільні й переводяться з колонок місцевого управління.

Розгляд причин випадків переведу централізованих стрілок під поїздами (з аналізу стану безпеки руху поїздів).

Тема 6. Основні вимоги щодо забезпечення безпеки руху поїздів під час виконання маневрової роботи.

Регламент взаємодії маневрового диспетчера, чергового по станції, операторів поста централізації, сигналістів, чергових по гірці і стрілочних постів, машиністів, складачів поїздів та інших працівників під час виконання маневрової роботи. Способи і особливості виконання маневрової роботи, вимоги до забезпечення безпеки руху.

Забезпечення безпеки руху під час виконання маневрової роботи на коліях з несприятливим профілем.

Заходи щодо попередження ушкоджень рухомого складу й виходу його за межі протилежного кінця колії, на якій виконуються маневри.

Заходи застереження під час виконання маневрів з вагонами, зайнятими людьми, небезпечними і негабаритними вантажами.

Маневри на головних і приймально-відправних коліях.

Розгляд причин випадків браку в роботі, допущених під час виконання маневрової роботи.

Тема 7. Забезпечення безпеки руху під час формування та розформування поїздів на сортувальник гірках.

Обладнання сортувальних гірок, технічне оснащення. Пристрої централізації та автоматизації (ГАЦ, АРС, АЗСР).

Управління вагонними уповільнювачами. Гальмові позиції. Гальмові башмаки і порядок їх використання для гальмування вагонів.

Башмаконакладачі і башмакоскидачі. Забезпечення вимог ПТЕ щодо швидкості співудару вагонів. Особливі умови розпуску вагонів з людьми, небезпечними і негабаритними вантажами, спеціального рухомого складу.

Заходи безпеки щодо попередження виходу рухомого складу за межі сортувального парку.

Розгляд причин випадків браку під час виконання маневрової роботи на сортувальних гірках.

Тема 8. Порядок постановки в поїзд окремих одиниць спеціального рухомого складу.

Порядок постановки в поїзд недіючих локомотивів, хоперів, хопер-дозаторів, думпкарів, колійних машин важкого типу, негабаритних вантажів, багатовісних транспортерів тощо.

Видача попереджень про зменшення швидкості руху при постановці в поїзд окремих типів спеціального рухомого складу.

Тема 9. Особливості роботи станції в зимових умовах.

Забезпечення безпеки руху поїздів і особистої безпеки під час снігопадів і ожеледиці.

Особливості проведення гальмування та скочення вагонів із сортувальних гірок і профільованих витяжних колій.

Особливості користування гальмовими башмаками в зимових умовах.

Контроль за попередженням короточасної втрати шунта електричного рейкового кола.

Особливі умови дотримання особистої безпеки під час знаходження на коліях станції.

Тема 10. Видача попереджень на поїзди.

Значення своєчасної видачі на поїзд попередження з метою забезпечення безпеки руху поїздів.

Визначення станцій видачі попереджень.

Передача на станції заявок про попередження.

Роль поїзних диспетчерів і чергових по станції, які обмежують перегони, на яких встановлене попередження, в контролі за недопущенням пропуску на цей перегін поїздів без видачі машиністу відповідного попередження.

Передача машиністам поїзних локомотивів повідомлення по радіозв'язку про непередбачене виникнення попереджень.

Як забезпечується безпека руху поїздів при такому способі передачі попередження?

Організація видачі попереджень при введенні в дію нових постійних сигналів або ліквідації діючих.

Організація видачі попереджень на поїзд, в якому є рухомий склад, що потребує руху поїздів зі зменшеною швидкістю. Контроль за видачею таких попереджень на станції зміни локомотивів або локомотивних бригад.

Дії чергового по станції і поїзних диспетчерів під час отримання повідомлення про помічені несправності колії і споруд на перегонах.

Контроль за своєчасною відміною попереджень, у тому числі довготривалих, встановлених начальником залізниці.

Розгляд причин випадків браку за умов недотримання встановленого порядку видачі попереджень на поїзди.

Тема 11. Забезпечення охорони праці працівників.

Вимоги до взуття та одягу для осіб, які працюють на коліях станції — чергових стрілочного поста, складачів поїздів та їхніх помічників, регулювальників швидкості руху вагонів, операторів поста централізації, чергових стрілочного поста тощо.

Маршрути проходу на робочі місця та під час виконання посадових обов'язків. Дотримання вимог безпеки під час переходу станційних колій. Дотримання вимог безпеки під час переведення стрілочних переводів та їх очищення.

Вимоги безпеки під час зустрічі поїздів, що прибувають і відправляються. Негабаритні місця. Вимоги безпеки під час знаходження біля негабаритних місць.

Перехід через колії, які зайняті рухомим складом. Розчеплення та зчеплення вагонів. Вимоги безпеки під час знаходження у міжвагонному просторі. Вимоги безпеки під час супроводження маневрового состава складачами поїздів. Користування перехідними площадками вагонів та спеціальними підніжками.

(назва структурного підрозділу, залізниці або підприємства)

Ж У Р Н А Л О Б Л І К У
технічного навчання

Група _____

Керівник групи _____
(посада, прізвище, ім'я, по батькові)

Початок навчання “ ____ ” _____ 200__р.

Кінець навчання “ ____ ” _____ 200__р.

№ п/п	Прізвище, ініціали слухача	Посада	Дата занять (місяць і число) та відмітки про залік											
				3		3		3		3		3		3

Права сторона журналу

Дата	Тема заняття	Кіль- кість годин	Хто проводив заняття (посада, П.І.Б.)	Підпис особи	
				яка проводила заняття	яка здавала “залік”

Примітка: Залишити в кінці журналу кілька сторінок для запису результатів контролю, зауважень, пропозицій.

Правила ведення журналу

Журнал є основним документом обліку технічного навчання і ведеться керівником групи протягом усього періоду навчання групи.

Відомості про слухачів вносяться до журналу керівником групи до початку навчання. У ході навчання в журналах проставляються дати проведення занять, відмітки про заліки (графі “З”), відмічається відвідування слухачами занять, записуються теми і хто проводив заняття, кількість затраченого часу.

Відсутність слухачів, незалежно від причини пропуску заняття, відмічається буквою “н”. Усі записи у журналі ведуться ручкою чітко та охайно.

Контроль за веденням журналу здійснюється керівником структурного підрозділу, відповідальними за технічне навчання особами (з відповідними записами у журналі). Зауваження та пропозиції щодо проведення занять, ведення журналу тощо записуються особами, які перевіряють організацію і проведення технічного навчання, на відповідній сторінці.

Журнал зберігається у керівника групи технічного навчання структурного підрозділу.

**Перелік
обладнання технічних кабінетів для проведення
технічного навчання та інструктажів працівників
господарства перевезень**

Технічні кабінети обладнуються у місцях проведення технічного навчання на станціях, дирекціях залізниць, у вагонах-тренажерах.

Для обладнання технічних кабінетів на станціях пропонується використовувати наступні матеріали:

1. Витяги із посадових інструкцій в частині виконання посадових обов'язків;

2. Правила технічної експлуатації залізниць України, Інструкція з сигналізації на залізницях України, Інструкція з руху поїздів і маневрової роботи на залізницях України; Інструкція по забезпеченню безпеки руху поїздів при виконанні робіт по утриманню і ремонту пристроїв СЦБ, Інструкція по забезпеченню безпеки руху поїздів при виконанні колійних робіт, Інструкція по перевезенню негабаритних і великовагових вантажів, Інструкція складача поїздів і його помічника, Інструкція регулювальника швидкості руху вагонів, Типовий технологічний процес роботи сортувальної станції, Типовий технологічний процес роботи дільничної станції, Інструкція старшого чергового стрілочного поста, чергового стрілочного поста, оператора поста централізації, сигналіста, Інструкція з аналізу графіка руху пасажирських, приміських і вантажних поїздів, Інструкція про порядок надання і використання вікон у графіку руху поїздів для ремонтних і будівельних робіт на залізницях України, Пам'ятка з охорони праці для працівників станції, Інструкція з організації руху вантажних поїздів підвищеної ваги і довжини на залізницях України, Практичні рекомендації з проведення місячних комісійних оглядів колій, стрілочних переводів, пристроїв СЦБ і зв'язку, контактної мережі на залізницях України, Інструкція з визначення станційних і міжпоїзних інтервалів, Положення про залізничну станцію, Інструкція з розрахунку наявної пропускної спроможності залізниць України, Рекомендації з техніко-економічних розрахунків окремих показників експлуатаційної

роботи залізниць України, Порядок проведення перевірок виконання заходів щодо забезпечення безпеки руху в структурних підрозділах господарства перевезень залізниць України, Інструкція зі складання графіка руху поїздів на залізницях України, Порядок обліку, маркування, видачі, зберігання та вилучення з експлуатації гальмових башмаків, Практичний посібник єдиних форм записів на виконання робіт у межах станції в Журналі огляду колій, стрілочних переводів, пристроїв СЦБ, зв'язку, контактної мережі ф. ДУ-46, Методичні вказівки по професійному психофізіологічному добору осіб диспетчерсько-операторської групи господарства перевезень, Інструкція з підготовки господарства перевезень до роботи в осінньо-зимовий період, Регламент дій працівників господарства перевезень, пов'язаних з рухом поїздів, в аварійних і нестандартних ситуаціях, інструкції з охорони праці, Закон України «Про охорону праці», додаткові інструкції.

3. Схематичний план станції з відображенням необхідних даних, що стосуються роботи: корисна довжина колій, місткість колій, наявність електричної ізоляції і контактної мережі, небезпечних зон, маршрутів службових проходів та інше.

4. Основні відомості (креслення, макети, пояснення) про пристрої СЦБ, що знаходяться на станції;

- принцип дії пристроїв;
- розташування, призначення, зовнішній вигляд кнопок і рукояток, призначених для переводу стрілок; відкриття світлофорів та інше;
- контрольні прилади на апараті управління та їх показання;
- позначення основних порушень нормальної роботи пристроїв, допоміжні рукоятки і кнопки, порядок користування ними.

5. Основні вимоги і наочний показ дій працівників щодо забезпечення безпеки руху під час приймання, відправлення поїздів і виконання маневрів в умовах порушення нормальної дії пристроїв СЦБ та зв'язку.

6. Основні відомості (креслення, макети, пояснення) про пристрої зв'язку під час руху поїздів, що застосовуються на міжстанційних перегонах. Основні принципи забезпечення безпеки руху при користуванні цими пристроями.

7. Набір книг, журналів, бланків поїзної та технічної документації зі взірцем їх заповнення в різних умовах роботи.

8. Основні положення (витяги, плакати тощо) із забезпечення надійного закріплення вагонів на станційних коліях.

9. Норми закріплення рухомого складу на станційних коліях з вказівкою: хто і коли повинен проводити закріплення, а також прибирання гальмових башмаків.

10. Основні відомості про небезпечні та негабаритні вантажі, спеціальний рухомий склад (хопери, думпкари, транспортери, колійні машини та інше), порядок їх розміщення у поїзді та умови виконання маневрової роботи.

11. Тренажери для працівників масових професій.

12. Кіноустановки для демонстрації технічних фільмів.

13. Макети і плакати з безпеки руху і охорони праці. Інформаційні матеріали про передові методи праці в поїзній і маневровій роботі, у тому числі із забезпечення безпеки руху поїздів.

14. Інформаційні матеріали з допущених випадків транспортних подій в роботі. Обладнання технічних кабінетів потрібно своєчасно змінювати і доповнювати.

З В І Т

Про результати технічного навчання на _____

(назва структурного підрозділу)

за 200__ навчальний рік

1. Кількість навчальних груп _____
2. Загальна кількість працюючих (з них охоплено технічним навчанням) _____, у т.ч.:
 - керівний склад _____/_____
 - спеціалісти _____/_____
 - робітники _____/_____
3. Проведено семінарів _____ на теми:

4. Проведено шкіл передового досвіду з організації технічного навчання на базі _____
5. Кількість занять проведених особисто:
 - Керівниками служб, відділів перевезень, станцій _____
 - Заступниками керівників _____
 - Спеціалістами служб, відділів перевезень, станцій _____
 - Запрошеними _____
6. Передовий досвід, використаний під час проведення занять:

7. Недоліки, визначені в організації та проведенні технічного навчання _____
8. Пропозиції щодо удосконалення системи технічного навчання у службі, відділі перевезень, станції _____

Примітка: звіти по пп. 6, 7, 8 у разі великого обсягу тексту можна додавати на окремих аркушах

Головний інженер

(підпис)

ПОЛОЖЕННЯ
про технічне навчання працівників
господарства перевезень

Відповідальна за випуск
начальник технічного управління
Головного управління перевезень
Н.Липовець

Комп'ютерна верстка *В.Стаднік*
Коректор *О. Карпенко*
Художник *О. Яценко*
Технологічне забезпечення видання *Ю.Саливон*

Підписано до друку 27.01.03 р. Формат 60х84/16.

Папір офсетний. Гарнітура «Прагматика».

Друк офсетний. Умовн. друк. арк. 1,39

Умовн. фарбо-відб. 1,73. Обл.-вид. арк. 1,44.

Тираж 9200 прим. Зам. № 23-1029.

Комп'ютерна верстка
видавництва «Транспорт України».
01034, Київ-34, вул. Лисенка, 6.

Надруковано у ВПЦ «Київський університет»
01033, Київ-33, вул. Т. Шевченка, 14.